

مختصری از تعالیم اسلام

مختصری از تعالیم اسلام

جلد دهم

در بیان بعضی دیگر از مباحث و مسائل
اجتماعی و دینی و اخلاقی و اعمال صالحه و
کارها و نکات از نظر قرآن و حدیث و عقل
و فطرت

گرد آورنده

سید محمد مسعودی همت آبادی

آغاز این جلد

روز سه شنبه ۱۳۷۸/۶/۲۳ شمسی برابر با سوّم جمادی الثانی

۱۴۲۰ هجری قمری در مشهد مقدس

سرشناسه: مسعودی همت آبادی، محمد
عنوان و پدیدآور: مختصری از تعالیم اسلام / محمد مسعودی همت آبادی
مشخصات نشر: مشهد: مکتبه الامام الرضا علیه السلام، ۱۳۹۳
مشخصات ظاهری: ج ۱۰
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۹۶۴-۳۸-۶
یادداشت: فیفا
یادداشت: فهرست نویسی براساس اطلاعات فیفا
موضوع: اسلام - مجموعه ها
موضوع: اسلام - مسائل متفرقه
رده بندی کنگره: ۱۱ BP
نشانه اثر: ۳ م ۵ /
رده بندی دیویی: ۲۹۷/۰۸

مختصری از تعالیم اسلام (جدید)

گردآورنده:

محمد مسعودی همت آبادی

ناشر: مکتبه الامام الرضا علیه السلام

حروف چین و صفحه آرا: علاقه مند (آویژه) ۳۸۴۴۶۹۳۳

چاپ اول: ۱۳۹۳

چاپ و صحافی: چاپخانه بزرگ قرآن کریم ۳۸۸۰۱۲۰۰

شابک دوره: ۹۷۸-۹۶۴/۹۹۶۴/۳۵/۵

شابک: ۹۷۸-۹۶۴/۹۹۶۴/۳۸/۶

فهرست مطالب

مقدمه جلد ده	۱۴
مقدمه دوم این جلد	۱۹
۱- مرگ چیست؟	۲۰
۲- آیا مردن به معنی نابودن است؟	۲۱
۳- چرا بعضی از مردم از مرگ می‌ترسند؟	۲۱
۴- چه کنیم که مردن بر ما آسان تر گردد؟	۲۳

مطالبی که با حرف (ه) شروع می‌شود

باب (۱)

در ذکر و بیان آیات و روایاتی درباره مرگ و مراحل و عذاب بعد از آن و...
که مطالب آن در چندین بخش مطرح خواهد شد.

بخش اول

ذکر چند آیه از قرآن کریم درباره موت و..... ۲۵

بخش دوم

ذکر روایات و مطالبی درباره مرگ و قبر و برزخ..... ۲۷
سکرات مرگ و تلخی جان کندن..... ۲۹
لحظه دردناک مرگ..... ۳۳
قبر همه روزه با انسان‌ها سخن می‌گوید..... ۳۵

- یک حدیث درباره فشار قبر..... ۳۵
- چند حدیث درباره عالم برزخ و..... ۳۶
- عالم برزخ از دیدگاه قرآن کریم و..... ۳۸
- جهان برزخ چیست؟..... ۳۹
- ترسیمی از عالم برزخ..... ۴۳

بخش سوم

- در ذکر چند آیه و حدیث راجع به معاد و روز قیامت و محشر و..... ۴۶
- و اینک آیات درباره قیامت و محشر و..... ۴۹
- یک حدیث درباره معاد، از اسم‌های قیامت..... ۵۲

بخش چهارم

- در ذکر بعضی از آیات و احادیث راجع به ورود به محشر و صحنه قیامت و مواقف و مراحل
مربوطه مانند میزان و حساب و کتب و عبور از صراط و غیره..... ۵۴
- یک حدیث درباره چگونگی روز محشر..... ۵۶
- و اینک مطالبی درباره مواقف در روز قیامت..... ۵۸
- میزان یا سنجش اعمال در قیامت..... ۶۱
- طیران نامه عمل و سخن گفتن اعضاء و جوارح و سیرشود در روز قیامت و..... ۶۳
- لطف خدا در روز قیامت شامل حال مؤمنین می‌شود..... ۶۷
- عبور از صراط و مطالبی درباره آن..... ۷۰
- معاد بدون شک و تردید جسمانی است..... ۷۲
- آخرین سخن در این‌که معاد جسمانی است نه..... ۷۴

بخش پنجم

- در بیان برخی از آیات قرآن کریم و احادیث و روایات حضرات معصومین علیهم‌السلام درباره بهشت
و دوزخ و مطالب مربوطه است..... ۷۴
- فصل اول: در ذکر آیاتی درباره بهشت..... ۷۵
- فصل دوم: ذکر روایاتی درباره بهشت..... ۸۲

بزرگی و وسعت درخت طوبی در بهشت.....	۸۵
خانه‌های بهشتیان از خشت و گل طلا و نقره ساخته شده.....	۸۶
برخی از موهبت‌های الهی در بهشت به بندگان.....	۸۷
کوثر و سایر نهرهای بهشتی برای اولیاء الله.....	۸۹

فصل سوم

در ذکر آیاتی از قرآن کریم درباره جهنم و دوزخ و برخی از ویژگی‌های آن و.....	۹۰
--	----

فصل چهارم

در ذکر روایات و احادیثی راجع به دوزخ و.....	۹۷
رسول خدا ﷺ از عذاب اروهی از زنها خبر داده.....	۹۹
در خاتمه.....	۱۰۷
مباحث معاد مطالبی درباره بهشت و دوزخ از نظر وسعت و غیره بیان می‌شود که در جای خود جالب توجه می‌باشد.....	۱۰۷
آماری درباره فواصل بین کهکشان‌ها سرعت سیار و.....	۱۱۰

باب (۲)

درباره مسأله بسیار مهم شفاعت است که به نحوی با مباحث این کتاب مربوط می‌شود.

قسمت اول: قرآن و مسأله شفاعت و.....	۱۱۶
روزنه امید.....	۱۱۸
قسمت دوم: در ذکر بعضی از آیات قرآن کریم درباره شفاعت و.....	۱۱۹
قسمت سوم: در نقل پاره‌ای از احادیث و روایات درباره شفاعت و بیان مراتب و مراحل و درجات آن و.....	۱۲۳
مرتبه اول شفاعت خدای عزوجل.....	۱۲۳
مرحله دوم شفاعت.....	۱۲۹
حضرت سید المرسلین و خاتم النبیین محمد بن عبدالله ﷺ و دخت گرامش حضرت صدیقه طاهره فاطمه زهرا (علیها السلام) و نیز شفاعت اوصیاء بزرگوارش حضرات معصومین علی بن	

- ابیطالب و فرزندان مطهرش امامان و حجج الهی ائمه اثنا عشر علیهم السلام ۱۲۹
- و اینک چند حدیث درباره شفاعت حضرت فاطمه زهرا علیها السلام و ۱۳۴
- مرحله سوم: شفاعت سایر انبیاء عظام: ۱۳۸
- مرحله چهارم: شفاعت علماء و فقهاء دین و ۱۴۰
- تذکر و یادآوری ۱۴۳
- مرحله پنجم: شفاعت شهید و ۱۴۴
- مرحله ششم: شفاعت مؤمنین و شیعیان واقعی و ۱۴۵
- ملائکه هم نزد خدا شفاعت می کنند ۱۵۰
- آخرین سخن درباره شفاعت موالیان و محبتین اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام و اینکه هر یک از آنها تعداد زیادی را در روز قیامت شفاعت می کنند ۱۵۰

باب (۳)

مطالبی درباره موعظه نصیحت و ذکر آیات و روایاتی در این باره

- مقدمه ای برای این باب (زیر بنای همه تحما) ۱۵۲
- آیاتی درباره موعظه و نصیحت ۱۵۸
- و اینک روایاتی درباره موعظه و نصیحت و ۱۶۰
- جبرئیل علیه السلام رسول خدا صلی الله علیه و آله را موعظه می کند ۱۶۴
- نصیحت کردن و موعظه هم اندازه ای دارد ۱۶۵
- گوشه ای از حکمت (و مواعظ) لقمان ۱۶۶
- داستانی از لقمان حکیم ۱۶۷
- و اینک مواعظ و نصایحی از حضرات معصومین علیهم السلام ۱۶۹
- موعظه ای از رسول خدا صلی الله علیه و آله ۱۶۹
- موعظه ای از حضرت امیر المؤمنین علی علیه السلام ۱۷۱
- موعظه ای از حضرت امام حسن مجتبی علیه السلام ۱۷۴
- موعظه ای از حضرت امام حسین علیه السلام ۱۷۵
- قسمتی از یک موعظه حضرت امام زین العابدین علیه السلام ۱۷۷

۱۸۰	موعظه‌ای از حضرت امام محمدباقر علیه السلام
۱۸۲	موعظه‌ای از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام
۱۸۳	موعظه‌ای از حضرت امام موسی کاظم علیه السلام
۱۸۵	موعظه‌ای از حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام
۱۸۷	موعظه‌ای از حضرت جواد الائمه علیه السلام
۱۸۸	موعظ و پند و اندرزهایی از امام دهم حضرت هادی علیه السلام
۱۸۹	موعظه‌ای از حضرت امام حسن عسکری علیه السلام
	و اینک پیاپی از امام دوازدهم حضرت حجة بن الحسن العسکری المهدی روحی و ارواح
۱۹۱	العالمین له الغداء و علی "صلوة و السلام"
	موعظ مفصل بن علی بر این گروهی از شیعیان که حاوی گفتاری چند از معصومین علیهم السلام
۱۹۲	است:

فصل (۴)

درباره معالجه امراض جسمانی و طبابت و حکمت

۱۹۹	مطالب بعداؤل
۱۹۹	الف: آیاتی از قرآن کریم درباره حکمت و
	ب: آیاتی از قرآن کریم درباره شفاء و درمان و بهبودی و رحمت از سوی خداوند
۲۰۰	متعال:
۲۰۱	یک داروی مؤثر برای همه دردهای اجتماعی و اخلاقی
۲۰۴	ج: (غذای جسم و جان یا) دعوت به سوی حیات و زندگی
۲۰۷	د: روایاتی درباره غذای روح و درمان آن
۲۰۸	و اینک مطالبی درباره بُعد دوم این باب
	روایاتی درباره شفای امراض به وسیله غسل و این که خداوند شفا را در آن قرار داده
۲۰۸	است:
۲۰۹	غسل یک ماده فوق العاده شفا بخش
۲۱۲	تعدادی از احادیث و روایات معصومین علیهم السلام در چگونگی دفع امراض و معالجه آن

از مصرف داروی حرام جداً باید پرهیز کرد	۲۱۵
پاداش پرستاری از مریض و معالجه و درمان وی و	۲۱۷
چند مطلب حکیمانه در ادامه مباحث این باب	۲۲۱
سه روایت درباره یکی از داروهای معنوی و	۲۲۴
دو داستان طبّی و خاتمه مباحث این باب	۲۲۵

باب (۵)

ذکر مطالبی درباره مجالس و آداب آن

روایاتی درباره مجالس خوب و برخورد خوب با مردم و	۲۳۲
روایاتی درباره مجلس بد و نامشروع و ناپسند و	۲۳۵
روایاتی در ابواب مرقعه ۱۴ راجع به مجالس و	۲۳۸

باب (۶)

مباحثی درباره مقام شخصیت انسان

باب مقام انسان و ارزش مرد و زن باایمان از دیدگاه قرآن و حدیث و روایات و	۲۴۰
آیاتی درباره عظمت و ارزش انسان	۲۴۱
آیاتی در انحطاط و پستی انسان و	۲۴۲
و اینک توضیحاتی درباره مطالب فوق	۲۴۴
هواپرستی و عواقب دردناک آن	۲۴۵
و اینک روایاتی درباره ارزش انسان و	۲۴۷
چرا انسان برترین مخلوق خدا است؟	۲۴۷
تذکر و توضیح	۲۴۹
برتری مرد باایمان از زن مؤمنه از نظر قرآن و حدیث و	۲۵۱
توضیحی کوتاه درباره حدیث شریف و	۲۵۳
آخرین فراز درباره ارزش مرد و زن و	۲۵۴
بهترین زنان و بدترین زنان از نظر رسول خدا ﷺ	۲۵۷

- شديدترين لشكر شيطان ۲۵۹
- سلاحهاى شيطان ۲۵۹
- زنها از شركت نمودن در بعض امور دينى و اجتماعى منع شده‌اند و ۲۶۱
- زن و همسردارى از نظر اسلام و ۲۶۲
- مردى كه از زن خويش در كارهاى خلاف اطاعت كند ملعون است ۲۶۷

باب (۷)

مشورت از نظر قرآن و حديث و مطالبى در اين باره و...

- رواياتى درباره مشورت و اهميت آن ۲۶۹
- با چه اشخاصى مشورت كنيم ۲۷۱
- وظيفه مشاور در مشورت ۲۷۴

باب (۸)

درباره مقدم داشتن حق بر باطل و حقى كه حق گرچه تلخ و ناگوار آيد

- قسمت اول ۲۷۶
- در ذكر چند آيه از قرآن كريم راجع به مقدم داشتن حق بر باطل و اهميت بيان حق و حقيقت ۲۷۶
- آيه جاء الحق... و قيام مهدى عليه السلام ۲۷۷
- قسمت دوم ۲۷۷
- رواياتى درباره حق و باطل و مقدم داشتن حق بر باطل ۲۷۷
- و بيان حق و حقيقت گرچه ناگوار باشد ۲۷۷

باب (۹)

مدارا نمودن و نرمش داشتن با مردم و...

- و اينك شرحى از مرحوم علامه مجلسى ۲۸۳

نظر شارح اصول کافی..... ۲۸۳

باب (۱۰)

معاشرت بامردم و رعایت حدود و حفظ حقوق آن

۲۸۸-۲۹۲

باب (۱۱)

محبت و مهربانی کردن مؤمنین و مسلمین به یکدیگر و...

۲۹۴-۲۹۸

فهرست منابع و مآخذ جلد دهم..... ۲۹۹

www.ketab.ir

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و صل على محمد و آله الطيبين الطاهرين المعصومين
الهداة المهيدين لاسيما على سيد الله في الأرضين الحجة بن الحسن العسكري
المهدي روي و ارواح العارفين له العلماء، و لعنة الله على اعدائهم اجمعين، من الآن
الى قيام يوم الدين آمين يا رب العالمين
بعد فقد قال الله الحكيم في مبهم كتابه الكريم: **إِنَّ أَلَمُوتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ
مُلَاقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَالِمِ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ فَيُنَظَّرُكُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ:**

۱- (ای محمد ﷺ به مردم) بگو: این مرگی که از آن فرار می کنید
سرانجام با شما ملاقات خواهد کرد، سپس به سوی کسی که از شما پنهان و
آشکار باخبر است (یعنی خدای عزوجل) برده می شوید، و شما را آنچه
انجام داده اید خبر می دهد.^۱

مقدمه جلد دهم

شکی نیست که انسان برای همیشه و بطور ابدیت در عالم دنیا نمی ماند و اصولاً برای این جهان طبیعت آفریده نشده، بلکه زندگی در دنیا به منزله جسر و پلی است برای رسیدن به زندگی ابدی در عالم آخرت، آری انسان به دنیا می آید تا این که با حس و انتخاب خویش سرنوشت عوالم بعدی مانند عالم برزخ و محشر و سیامت را برتر را رقم زده و مشخص گرداند، پس چه بهتر که در دنیا کاری کند که زمینه سعادت و خوشبختی و راحتی خود را در آن فراهم سازد. وگرنه در عوالم بعدی با سختی و بدبختی و بیچارگی و شقاوت روبرو خواهد گشت، لذا پیرایان و امامان معصومین علیهم السلام سفارشات لازم را در این باره به مردم خصوصاً جوانان و پیروان و شیعیان خود نموده اند، مثلاً امام هفتم حضرت موسی بن جعفر علیه السلام روزی از کنار قبرستانی عبور می کرد، و عده ای از دوستانش را با هم را همراهی می کردند:

امام علیه السلام کنار قبری که تازه بود توقف نمود و به همراهان فرمود:
انّ شیئاً هذا آخره لحقیق ان یزهد فی اوّله، و انّ شیئاً هذا اوّله لحقیق ان یخاف
آخره:

همانا چیزی (و دنیائی) که این قبر آخرین منزل و گذرگاه آن است پس

سزاوار و بجا است که از همان اولش انسان زهد و تقوا را در پیش گیرد (تا که بعداً با پشیمانی و افسوس روبرو نشود).

و همانا چیزی (و آخرتی) که این قبر اولین منزل آن است پس سزاوار است که آدمی از منازل بعدی و از آخرین آن (که صحنه محشر و قیامت است) بترسد (و کاری نکند که موجبات گرفتاری را در آنجا برای خویش فراهم نماید).^۱

با این حساب آخرین لحظات حیات و زندگانی دنیا برابر است با اولین ساعات زندگی در راحه و عوالم بعدی، و اینجا است که هرکس بطور جدی و واقعاً باور می‌کند در مرگ چیست؟ و این همان وعده حتمی الهی است که بارها اولیاء خدا درباره آن صحبت کرده و نسبت به این لحظات حسّاس هشدار داده بودند.

ای برادر و خواهر باایمان اکنون انتخاب ما به دست خود ما است، ولی لحظه مرگ که فرا می‌رسد دیگری بر ما مسلط نمی‌شود و ما دیگر اختیاری از خود نخواهیم داشت، پس بیائیم از این اختیار و فرصت دالائی به طرز صحیح و به نحو احسن استفاده کرده، و گام مثبتی برای لحظات ما را از گشتن با مرگ و روبرو شدن با قابض الارواح برداریم، و کمی بیشتر به فکر مسائل معنوی و اخروی باشیم.

مثلاً مقداری از توان مالی و قدرت بدنی و جاه و مقام خود را در راه رضای خدا و خوشنودی پروردگار متعال در اختیار ضعیفاء و بیچارگان و درماندگان و فقراء و مساکین بگذاریم، باشد که در آن لحظات حسّاس از آثار

مثبت و خوب آن بهره‌مند گردیم انشاء الله، مگر نشنیده‌ایم که خدای عزوجل فرموده است:

۲. مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ الْآیَه:

آن‌چه نزد شما است (و اکنون در اختیارتان می‌باشد) فانی می‌شود (و در اختیار دیگری قرار می‌گیرد) اما آنچه نزد خدا است باقی می‌ماند (و زمانی به دردتان می‌خورد).^۱

۳. در حدیثی از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می‌خوانیم: - (که فرموده است): اذا مات ابن آدم انقطع امله الا عن ثلاث صدقة جاریه، علم ینتفع به، و ولد صالح یدعو له:

هنگامی که فرزند آدم از دنیا می‌رود، امید او (در حدیث دیگری آمده که عمل او) از همه چیز بریده می‌شود، مگر از سه چیز: صدقات جاریه (آثار خیری که در خدمت مردم و در راه رضای خدا در جریان است).

و (علم و) دانشی که مردم از آن بهره‌مند گیرند، و فرزند صالحی که برای او دعا می‌کند (و عمل صالح برایش انجام می‌دهد).^۲

به هر حال اگر تا وقتی که اختیار مال و مبالغان به دست خود ما است، و تا وقتی که قدرت و توانائی انجام عمل خیر و کار نیک داریم به یاد لحظات مرگ و هنگام مردن و جان دادن و مراحل بعد از آن باشیم، و تمام شدتی درباره آن برداریم که زمان فرا رسیدن قابض الارواح دیگر خیلی دیر است.

برگ عیشی به گور خویش فرست کس نیارد ز پس تو پیش فرست
امید آنکه خدای متعال به همه ما توفیق عنایت کند که خود را برای این سفر

پریپچ و خم و مراحل و عوالم بعد از آن آماده نمائیم، و مرگ را چون جان شیرین در برگرفته و از آن استقبال کنیم، و از آن هیچگونه ترس و وحشتی نداشته باشیم. انشاء الله.

۳- امام سجاد علیه السلام فرمود: «روز عاشورا که درگیری شدت یافت، و آتش جنگ پیوسته فزونتر می شد، امام حسین علیه السلام اصحاب بزرگوار و بالیمان خود را مخاصم ساخت و با آنان چنین فرمود:

صبراً بنی الکرام فما الموت الا قنطرة تعبر بکم عن البئوس والضراء الى الجنان
الواسعة والنعيم الدائم، فانکم یکره ان ینتقل من سجن الى قصر:

ای اولاد بزرگواران، و ای فرزندان رشید اسلام شکبیا و صابر باشید که مرگ برای شما همانند پل است که از محیط رنج و زحمت عبورتان می دهد، و به بهشت وسیع و نعمت های جاودان می رساند، کدام یک از شما بی میل و ناراضی است که از تنگنای زندانی به کلاه رفاهی منتقل گردد؟^۱